

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СТОЯН МИХАЙЛОВСКИ“ – ВАРНА

УТВЪРДИЛ:.....

АНГЕЛ КИРЯКОВ

ДИРЕКТОР

**ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО
НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
УЧЕБНАТА 2024 - 2025 година**

Нормативна уредба

- Национална програма за развитие на Република България: България - 2030
- Проектна национална стратегия за детето - 2019 – 2030 г.
- Национална стратегия за детето 2008 - 2018 г.
- Проектна национална стратегия за младежта 2021 - 2030
- Национална стратегия за младежта 2010 - 2020 г.
- Национална стратегия за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система 2013-2020 г.
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2021 - 2030г.
- Проект на Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021-2030
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства па МОН
- Национална стратегия за интеграция на ромите в Република България
- Закон за закрила на детето
- Закон за младежта
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия на училището 2023-2028 г.

II. Увод

Настоящата програма се създава, за да начертае целите и задачите на работата с децата и учениците от ОУ “Стоян Михайловски“ град Варна и да регламентира взаимоотношенията със заинтересуваните страни във връзка с превенцията на преждевременно напускане на училище. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предотвратяване на ранното напускане на училище.

Изработването на програмата се основава на разбирането, че училището има ключова роля за справяне с проблема с преждевременното напускане на училище, но не може да работи в изолация, защото има фактори извън него, които влияят върху степента на ангажираност и успеха на учениците. Следователно срещу преждевременното напускане на училище е необходим подход, насочен както към цялата училищна общност- педагогически и непедagogически специалисти, учащи, родители и семейства, така и към външни заинтересовани страни, и към общността като цяло. Преждевременното напускане на училище най-често е резултат от съчетание от лични, социални, икономически, образователни и семейни фактори, които са силно преплетени и водят до кумулативно неравностойно положение. Европейски и национални изследванията показват, че социално-икономическият и образователният статус на родителите са сред най-силните определящи фактори за преждевременното напускане на училище. В периода на началното образование не посещаването на училище или напускането му в голяма степен са свързани със семейни и общностни причини. В прогимназиалния етап на образование освен тези фактори въздействат и средата, в която попадат младите хора, липсата на добре подготвени педагози, които да работят с тях, липса на допълнителна квалификация при учителите за справяне с ученици, демотивирани да участват в образователния процес. В много случаи преждевременното напускане на училище е

резултат от процес на постепенна неангажираност с образованието, свързан със слаби постижения вследствие на недоброто владение на официалния език или ограничените възможности на учениците да се справят с учебния материал. Последното важи не само за ромската и турската общности, но и за децата в семейства с по-нисък социален статус и по-ниска степен на образование.

Условията, които училището трябва да създаде, за да осъществи успешна превенция на преждевременното напускане на училище са:

- Организиран в няколко тематични области, които са строго взаимно обвързани помежду си;
- Училищно управление;
- Подкрепа за учащите;
- Подкрепа за преподаватели, родители и семейства;
- Участие на заинтересованите страни.

На ниво училище училищните практики и практиките в класната стая, както и нагласите на учителите и стилът на преподаване оказват влияние върху мотивацията и ангажираността на децата и младежите към образованието като ценност.

III. Цели:

1. Ефективно управление за изграждане на позитивна училищна среда и развитие на позитивната училищна култура, насочени към минимизиране на риска от социално изключване и ранно напускане на училище.
2. Осигуряване на условия за продължаващо професионално развитие на педагогическите специалисти с насоченост към информираността относно процесите на преждевременното напускане на училище и към придобиване на компетентности и умения за борба с неравнопоставеността в образованието и загубата на интерес от учениците.
3. Повишаване квалификацията на учителите, както по учебните предмети, които преподават, така и по гражданско образование, социални умения, методика, ИКТ, чужди езици и др.
4. Осигуряване на условия всяко дете и всеки ученик да имат равни възможности за достъп, участие и извличане на ползи от висококачествено и приобщаващо образование.
5. Поддържане, модернизиране и обогатяване на материалната образователна среда, която да създава подкрепящи, стимулиращи и благоприятстващи условия всички учащи да развият пълния си потенциал.
6. Споделяне на отговорността за успешното образование е родителите - поддържане на взаимоотношения на взаимно доверие, сътрудничество и партньорство. Институционално партньорство и сътрудничество в областта на преждевременното напускане на училище и социалната изолация.

IV. Целеви групи:

1. Ученици, подлежащи на задължително училищно обучение от **I** до **VII** клас.
2. Родители на ученици, подлежащи на задължително училищно обучение и обществеността в квартал „Владислав Варненчик“.
3. Учители, преподаващи в училището.
4. Образователни и други обществени и държавни институции.

V. Дейности по програмата:

ЦЕЛ	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИЦИ	СРОК	ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ
1. Ефективно управление за изграждане на позитивна училищна среда и развитие на позитивната училищна култура, насочени към минимизиране на риска от социално изключване и ранно напускане на училище.	1. Привеждане на училищните нормативни документи в съответствие с политиките за: подкрепа на личностното развитие на децата и учениците; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност.	директор; ЗДУД; ЗДАСД;	септември 2024 г.	създадени и актуализирани училищни документи
	2. Изработване на УУП за всеки клас и паралелка, съобразени с интересите на учениците.	директор; ЗДУД;	септември 2024 г.	изработен УУП
	3. Ранно идентифициране на случаите, при които съществува риск от социално изключване или отпадане от училище.	класни ръководители; УП; ЗДУД	октомври учебна - 2024-2025 г.	своевременно идентифицирани случаи
	4. Оказване на социална и психологическа подкрепа на ученици и родители за предотвратяване на повтарящи се симптоми на неангажираност към образователния процес и социална апатия.	ЗДУД; УП; класни ръководители;	Октомври април - учебна 2024-2025 г.	успешно оказана подкрепа
	5. Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици.	ЗДУД; УП; класни ръководители;	Ноември - 2024 г.	създаден и поддържан регистър
	6. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност чрез различни управленски и педагогически подходи за създаване на положителни нагласи към учебния процес	класни ръководители; учители; ЗДУД; директор;	Декември 2024 г.	намален брой извинени и допуснати по неуважителни причини отсъствия
	7. Създаване на условия, организация и координиране на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.	директор; ЗДУД УП; класни ръководители; учители	Октомври - ноември 2024 г.	изработени документи - заповеди, планове за подкрепа; брой успешно подкрепени деца и ученици
2. Осигуряване на условия за	1. Включване в годишния план за	ЗДУД; Директор	Септември -	брой планирани

Продължаващо професионално развитие на педагогическите специалисти с насоченост към информираността относно процесите на преждевременното напускане на училище и към придобиване на компетентности и умения за борба с неравнопоставеността в образованието и загубата на интерес от учениците.	квалификация на подходящи форми и теми, свързани с процесите на преждевременното напускане на училище, загубата на интерес от учениците и приобщаващо образование.		май 2025 г.	квалификации
	2. Осъществяване на училищна и извънучилищна квалификация на учителите по теми, свързани с процесите на преждевременното напускане на училище, загубата на интерес от учениците към образованието и приобщаващо образование	учители; ЗДУД; Директор	Декември 2024 г.	брой осъществени квалификации
	3. Участие на учители в различни форуми за обмен на добри практики, свързани с превенцията на ранното напускане на училище.	учители; ЗДУД; Директор	учебна 2024 – 2025 г.	брой осъществени участия
3. Повишаване квалификацията на учителите, както по учебните предмети, които преподават, така и по гражданско образование, социални умения, методика. ИКТ, чужди езици и др.	1. Обезпечаване процеса на образование, възпитание и социализация е квалифицирани педагогически специалисти.	Директор; ЗДУД;	учебна 2024 – 2025 г.	изготвен списък образец 1
	2. Изработване на годишен план за квалификационната дейност, включващ разнообразни форми и теми за ефективна вътрешноучилищна и извънучилищна квалификация.	ЗДУД; Директор	Септември 2024 г.	изработен план
	3. Вътрешноучилищна, извънучилищна и продължаваща квалификация на учителите.	ЗДУД; Директор	Ноември 2024 г.	брой учители с повишена квалификация
4. Осигуряване на условия всяко дете и всеки ученик да имат равни възможности за достъп, участие и извличане на ползи от висококачествено и приобщаващо образование.	1. Предоставяне на висококачествено образование, осигуряващо на учениците пълноценни знания, умения и компетентности, учебна 2021-2022 г.	учители; ЗДУД; Директор	учебна 2024 - 2025 г.	високи резултати – срочна, годишна оценка; НВО; олимпиади, състезания, конкурси
	2. Проучване интересите на учениците за насочване към подходящи дейности по интереси в училището за осъществяване на допълнителна подготовка - ИУЧ - избираеми и факултативни часове	Класни ръководители; учители; ЗДУД; Директор	Септември 2024 г.	Изработен УУП
	3. Развитие и подкрепа на творческите заложби и способности на учениците чрез	Класни ръководители;	Октомври 2024 г.	Осъществени творчески дейности

	включване в различни дейности по интереси, осъществени творчески дейности.	учители; ЗДУД; Директор		
	4. Предоставяне на възможности за включване на ученици в дейности по различни проекти, в зависимост от техните потребности и интереси.	ЗДУД; Директор	Октомври 2024 г.	Осъществени дейности по проекти
	5. Кандидатстване чрез разработване на проекти по различни Общински или Национални програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности.	ЗДУД; Директор	учебна 2024 – 2025 г.	Разработени и осъществени проекти
	6. Осигуряване на условия за целодневна организация на учебния ден за учениците от I до VII клас.	Директор; ЗДУД; ЗДАСД; учители	учебна 2024 – 2025 г.	брой групи и брой ученици
	7. Осигуряване на допълнително обучение по български език за ученици, които се обучават в училището и на които е признат клас или етап на образование в чужда държава	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители	учебна 2024 – 2025 г.	осъществено допълнително обучение
	8. Осигуряване на консултации по учебни предмети и на допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители	учебна 2024 – 2025 г.	при необходимост осъществени консултации
	9. Дейности за кариерно ориентиране на учениците в IV и VII клас за самостоятелен и осъзнат избор за продължаване на образованието	Директор; ЗДУД; УП; класни ръководители	учебна 2023 – 2024 г. ЧК, по график	осъществени дейности
	10. Осигуряване на достъп до медицинско обслужване и до програми по здравно образование.	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители; медицинско лице	Ноември 2024 г., януари 2025 г.; ЧК и по график	осигурено медицинско обслужване; осъществена програма по здравно образование
	11. Използване на училищната система за поощряване на децата и учениците с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им в развитието на училищната общност.	Директор; ЗДУД; класни ръководители	Април 2025 г. и при необходимост	брой поощрени ученици
	12. Осигуряване на безплатни учебници и учебни помагала за учениците от I до VII	Директор; ЗДУД; класни	Септември 2024 г. и при необходимост	Пълна осигуреност с учебници

	клас	ръководители; учители; домакин		
	13. Осигуряване на безплатна закуска за учениците от I до IV клас	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители; домакин	учебна 2024 – 2025 г.	Пълна осигуреност
5. Поддържане, модернизирани и обогатяване на материалната образователна среда, която да създава подкрепящи, стимулиращи и благоприятстващи условия всички учащи да развият пълния си потенциал.	1. Поддържане и развитие на материалната среда, съобразно нуждите на учениците и възможностите на училището - своевременно планирани в различни планове за ремонтни дейности, доизграждане и обогатяване на базата, изготвяне на КСС и други.	Директор; ЗДАСД;	Октомври 2024 г. и при необходимост	осъществени дейности
	2. Планирано приваждане на материалната база в съответствие с нуждите на деца и ученици със СОП	Директор; ЗДАСД	Септември учебна – 2024/2025 г. и при необходимост	осъществени дейности
	3. Поддържане на високо ниво на технологичната и информационна безопасност на компютърния кабинет и осигуряване на постоянен достъп до интернет.	Директор; ЗДАСД	учебна 2023 – 2024 г.	информационна безопасност и достъп до интернет
6. Споделяне на отговорността за успешното образование с родителите	1. Подкрепа на родителската грижа чрез информация, консултации и насоки	ЗДУД; УП; класни ръководители; медицинско лице	Декември, януари, март, май, учебна 2024 - 2025 г.	взаимоотношения на взаимно доверие, сътрудничество и партньорство
	2. Насочване на родителите към институции и центрове, които могат да окажат продължаваща помощ и подкрепа	ЗДУД; УП; класни ръководители; медицинско лице	учебна 2024- 2025 г.	успешна продължаваща подкрепа
	3. Отворени врати за посещение на родители, кръгли маси и други форуми за обсъждане на проблеми, свързани със социалната активност и ангажираността към образователния процес на учениците.	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители; обществен съвет	Декември, февруари учебна 2024 – 2025 г. и при необходимост	успешни форуми и решени проблеми
	4. Провеждане на информационни кампании, изготвяне и разпространение на информационни материали и брошури, предназначени за родители: прием на деца и ученици; изпити и кандидатстване след VII	ЗДУД; класни ръководители	Април, май учебна 2024 – 2025 г. по график осъществени кампании	изготвени и разпространени материали

	клас и други.			
	5. Активно включване на родителите в дейности от годишния план на училището.	Директор; ЗДУД; класни ръководители;	учебна 2024- 2025 г.	осъществени успешни дейности
	6. Съвместни дейности е обществения съвет при идентифициране и решаване на социални, образователни, поведенчески и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище.	Директор; ЗДУД; класни ръководители	Януари, май учебна 2024- 2025 г. и при необходимост	осъществени успешни дейности
7. Институционално партньорство и сътрудничество в областта на преждевременното напускане на училище и социалната изолация.	1. Ефективно включване на ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище: <ul style="list-style-type: none"> • ежесечно изпращане на уведомителни писма до дирекция “Социално подпомагане” за учениците, допуснали повече от 5 допуснати по неуважителни причини отсъствия; • предприемане на процедура за издаване на наказателни постановления от кмета на общината за родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище. • съвместни дейности с IV РПУ -II втори микрорайон 	директор; ЗДУД УП; класни ръководители	учебна 2024 – 2025 г. при необходимост	осъществени успешни дейности